

[Steen Folke]

holdning til vores forslag, for når det kommer til stykket, så bliver det altså til dette tornende måske, som man i så mange andre sager har hørt fra det radikale venstre.

Jeg kan ikke helt forstå den argumentation, som hr. Bolvig kommer med. Hr. Bolvig kan altså gå ind for ensidige sanktioner, når det drejer sig om indkøb af kul, men hvis det drejer sig om andre former for økonomisk sanktvm, synes hr. Bolvig måske alligevel ikke – eller måske, eller hvad ved jeg – at det kunne være en god idé. Det er lidt svært at se, hvori forskellen egentlig består. Jeg kan ikke rigtig forstå, at det radikale venstre ikke kan indse, at en egentlig boykot er det, der i praksis virkelig kunne presse apartheidregimet og også være med til at vælte det.

Hr. Bolvig har sin særlige interesse i, at vi skal dyrke forbindelser med det lille hvide oppositionsparti, The Progressive Party. Jeg har ikke noget imod, at man undersøger deres synspunkter, men det, det handler om, er nu nok så meget det meget, meget store sorte flertal i befolkningen, som er den virkelig undertrykte del af befolkningen, og deres repræsentanter i African National Congress og Panafrican Congress, i de forskellige organisationer, SACTU, fagforeningssammenlutningen, og hvad det nu er for nogle organisationer der er – de er jo illegale det store flertal af dem. Det er ikke mindst deres synspunkter, jeg mener der er grund til at lægge vægt på, når man vil finde ud af, hvad der skal gøres.

Fra regeringen og socialdemokratiet nøjedes man med meget kortfattet af afvise – det gjorde både udenrigsministeren og hr. Kelm-Hansen – at Danmark skulle gå enegang. Udenrigsministeren dækkede sig ind bag dette med – og hr. Kelm-Hansen var inde på det samme – at hvis FNs sikkerhedsråd vedtager bindende sanktioner, så er det klart, at Danmark går med. Det er der ingen, der er i tvivl om, og der er heller ingen, der er i tvivl om, at de vedtagelser kommer ikke. Det ved hr. Kelm-Hansen udmærket, det ved udenrigsministeren udmærket. De ligger ikke lige om hjørnet, sagde hr. Kelm-Hansen. Der er intet, der tyder på, at de kommer, for de store lande, de permanente medlemmer af sikkerhedsrådet, har meget store økonomiske interesser i klemme og varetager disse økonomiske interesser. Det drejer sig om England, det drejer sig om USA, det drejer sig

om flere andre af de store vestlige lande. Det ved hr. Kelm-Hansen udmærket godt, og udenrigsministeren ved det, og derfor er det meget nemt at sige: ja men når disse lande går ind for det, så følger vi trop. Det er den sikreste sovepude; så er man helt sikker på, at der ingenting sker på dette område.

Det er med andre ord nødvendigt, at nogle går enegang, som hr. Kelm-Hansen sagde. Jeg kan egentlig ikke forstå den meget kraftige afstandtagen fra dette at gå enegang, for hvad var det egentlig, regeringen og socialdemokratiet gik med til den 28. maj 1978? Var det ikke at gå enegang? Dér vedtog man netop en form for ensidige foranstaltninger over for Sydafrika. Nu vel, uhyre vattede og i den store sammenhæng ikke ret meget bevendt, det skal jeg være den sidste til at bestride, det var nogle højst symbolske foranstaltninger, der blev vedtaget ved den lejlighed, men det vigtigste var henstillingen til elselskaberne. Ja men det var dog et ensidigt dansk skridt. Det er ikke blevet fulgt ordentlig op, man har ikke forsøgt at trumfe det igennem, det beklager jeg meget, men selve vedtagelsen var da et udtryk for, at man altså i den sammenhæng ikke afventede, at sikkerhedsrådet, og hvem ved jeg, skulle vedtage disse sanktioner, som man udmærket ved ikke kommer. Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge hr. Kelm-Hansen og udenrigsministeren, hvordan dette harmonerer: Når man er så meget imod at gå enegang, hvorfor gjorde man det så dér? Jeg kunne også tænke mig at spørge – så vender jeg tilbage til mit spørgsmål fra før – hvad mener man om den svenske regerings enegang, dette at man i Sverige altså faktisk er gået et lille skridt videre? Det er sågar en borgerlig regering, der har gjort det, der har sat en lille smule mere realitet bag de verbale fordømmelser af Sydafrika og gennemført et stop for nyinvesteringer. Jeg ved godt, det ikke rammer svensk erhvervsliv så frygtelig dramatisk osv. – det kan være, det ikke koster dem så meget i virkeligheden – men alligevel, hvad mener den danske regering om dette lille svenske skridt i retning af at sætte realiteter bag de verbale fordømmelser? Det kunne jeg godt tænke mig at høre.

Jeg mener, det er ganske oplagt, at hvis man vil tages alvorligt i henseende til sin afstandtagen fra apartheidregimet, må man prøve at omsætte alle disse mange pæne ord